

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 116/25

2025 m. rugsėjo 11 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-59/23 P | *Austrija / Komisija (Pakšo II atominė elektrinė)*

Teisingumo Teismas panaikino Komisijos sprendimą, kuriuo patvirtinta Vengrijos pagalba Pakšo II atominei elektrinei

Komisija turėjo patikrinti, ar tiesioginis dviejų naujų reaktorių statybos darbų sutarties sudarymas su Rusijos įmone atitinka Sąjungos viešųjų pirkimų taisykles

Teisingumo Teismas išnagrinėjo Austrijos apeliacinį skundą ir panaikino Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą šioje byloje, taip pat Europos Komisijos sprendimą, kuriuo patvirtinta Vengrijos pagalba dviejų naujų branduolinių reaktorių statybai Pakšo atominėje elektrinėje. Kadangi dviejų reaktorių statyba buvo pagalbos dalyko sudedamoji dalis, o tiesioginis statybos darbų sutarties sudarymas su Rusijos įmone buvo neatsiejamas nuo pagalbos dalyko, Komisija turėjo patikrinti, ar toks sutarties sudarymas nepaskelbus jokio viešo konkurso atitinka Sąjungos viešųjų pirkimų taisykles.

2017 m. kovo 6 d. sprendimu¹ Komisija patvirtino investicinę pagalbą, kurią Vengrija planavo suteikti valstybinei įmonei *MVM Paks II*² dviem naujiems branduoliniams reaktoriams įrengti Pakšo atominėje elektrinėje. Šie nauji reaktoriai turėjo palaipsniui pakeisti keturis esamus reaktorius. *MVM Paks II* turėjo neatlygintinai tapti dviejų naujų reaktorių savininke ir eksploatuotoja. Jų statyba turėjo būti visiškai finansuojama Vengrijos valstybės. (= [CP 24/25](#))

Pagal Rusijos ir Vengrijos sudarytą susitarimą dėl bendradarbiavimo taikaus branduolinės energijos naudojimo srityje naujų reaktorių statyba buvo tiesiogiai patikėta³ Rusijos bendrovei *Nizhny Novgorod Engineering*⁴. Tame pačiame susitarime Rusija įsipareigojo suteikti Vengrijai valstybės paskolą didžiajai daliai naujų reaktorių įrengimo finansuoti⁵. (= [CP 24/25](#))

Austrija⁶ Bendrajame Teisme užginčijo Komisijos sprendimą dėl pagalbos patvirtinimo⁷. 2022 m. lapkričio 30 d. sprendimu⁸ Bendrasis Teismas ieškinį atmetė. Austrija⁹ Teisingumo Teismui pateikė apeliacinį skundą dėl Bendrojo Teismo sprendimo. (= [CP 24/25](#))

Teisingumo Teismas panaikino tiek Bendrojo Teismo sprendimą, tiek **Komisijos sprendimą, kuriuo patvirtinta pagalba**.

Visų pirma jis manė, kad, priešingai, nei nusprendė Bendrasis Teismas, Komisija negalėjo apsiriboti patikrinimu, ar nagrinėjama pagalba atitinka Sąjungos teisės aktus valstybės pagalbos srityje, bet taip pat **turėjo patikrinti, ar tiesioginis dviejų naujų branduolinių reaktorių statybos darbų sutarties sudarymas atitiko Sąjungos teisės aktus viešųjų pirkimų srityje**.

Dviejų branduolinių reaktorių statyba buvo neatsiejama pagalbos priemonės, apie kurią pranešė Vengrija ir kuria siekta neatlygintinai suteikti juos *MVM Paks II*, dalis. Be to, tiesioginis statybos darbų sutarties sudarymas buvo būtinas šios pagalbos tikslui įgyvendinti, todėl yra neatsiejama jos sąlyga¹⁰.

Teisingumo Teismas pabrėžė, kad atviro konkurso organizavimas siekiant sudaryti sutartį dėl infrastruktūros statybos darbų gali daryti poveikį, be kita ko, investicijų, reikalingų šiems statybos darbams, sąnaudoms ir šios

infrastruktūros savybėms. Todėl toks konkursas gali turėti įtakos įmonei ar įmonių grupei šiuo būdu galimai suteiktos naudos apimčiai.

Be to, tiek, kiek Komisija sprendime, patvirtinusiame valstybės pagalbą, nusprendė, kad bet kuriuo atveju tiesioginis statybos darbų sutarties sudarymas atitiko viešųjų pirkimų taisyklės, tas sprendimas nėra pakankamai motyvuotas. Kalbant apie tiesioginį statybos darbų sutarties sudarymą, vien nuorodos į procedūrą dėl įsipareigojimų neįvykdymo, kurią Komisija pradėjo prieš Vengriją 2015 m. ir kurią ji užbaigė manydama, kad šis sutarties sudarymas atitiko viešųjų pirkimų taisyklės, nepakanka, nes iš jos negalima suprasti konkrečių priežasčių, kurių pagrindu buvo padaryta tokia išvada.

PRIMINIMAS: Teisingumo Teismui galima paduoti apeliacinį skundą dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties tik teisės klausimais. Paprastai sprendimo vykdymas dėl apeliacinio skundo nesustabdomas. Jei apeliacinis skundas priimtinas ir pagrįstas, Teisingumo Teismas Bendrojo Teismo sprendimą panaikina. Teisingumo Teismas gali pats priimti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima padaryti. Priešingu atveju, jis grąžina bylą Bendrajam Teismui, kuriam Teisingumo Teismo apeliacine tvarka priimtas sprendimas yra privalomas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka](#), jeigu rengiama, nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106

Likite su mumis!

¹ 2017 m. kovo 6 d. Komisijos [sprendimas \(ES\) 2017/2112](#) dėl Priemonės / Pagalbos schemos / Valstybės pagalbos SA.38454 – 2015/C (ex 2015/N), kurią Vengrija planuoja įgyvendinti siekdama paremti dviejų naujų branduolinių reaktorių įrengimą Pakšo II atominėje elektrinėje.

² *MVM Paks II Nuclear Power Plant Development Private Company Limited by Shares*.

³ T. y. nepaskelbus jokio viešo konkurso.

⁴ *Nizhny Novgorod Engineering Company Atomenergoproekt*.

⁵ Rusija įsipareigojo suteikti 10 milijardų eurų atnaujinamąją kredito liniją. Vengrija taip pat turėjo skirti papildomus 2,5 milijardo eurų iš savo biudžeto.

⁶ Palaikoma Liuksemburgo.

⁷ Komisija buvo palaikoma Vengrijos, Čekijos Respublikos, Prancūzijos, Lenkijos, Slovakijos ir Jungtinės Karalystės.

⁸ 2022 m. lapkričio 30 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Austrija / Komisija, T-101/18* (taip pat žr. [Pranešimą spaudai Nr. 192/22](#)).

⁹ Ir vėl palaikoma Liuksemburgo. Komisija buvo palaikoma Vengrijos, Čekijos Respublikos, Prancūzijos ir Lenkijos.

¹⁰ Pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją Komisija turi atsižvelgti į kitų nei su valstybės pagalba susijusių Sąjungos teisės nuostatų pažeidimus, kai toks pažeidimas kyla iš finansuojamos ekonominės veiklos, iš pačios pagalbos ar jos dalyko arba iš neatsiejamai su pagalbos dalyku susijusių sąlygų.